

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2, II., 23.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristopna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr. če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenem nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 5.

V Ljubljani, v sredo 8. januarija 1890.

Letnik XVIII.

Češko-nemške obravnave.

Ako nemško-liberalni listi razodevajo misli svojih pristašev, ne moremo upati, da bodo imele obravnave med češkimi in nemškimi veljaki na Dunaji ugoden vspeh. Levičarski krogi so nekako veseli, da bodo mogli zasukati kopje ter očitati češki narodni stranki, da uoče miru in sprave. Iz vsega se razvidi, da hočejo nemški liberalci s svojimi „skromnimi zahtevami“ zlesti na krmilo, da bi vladali strogo v svojem duhu; na „ultramontance“ se ne ozirajo in narodna vprašanja ne smela bi priti več na dnevni red.

Ako imajo sedanje obravnave sploh pravi namen, morali bi obe stranki živeti v zavesti, da morate jedna drugi dovoliti koncesije. Mir se ne more v tem slučaju narekavati. Toda levičarji ne bodo popustili niti za las od svojih zahtev. Nedavno je neki levičarski vodja rekel v veselem trenutku: Naša naloga je, da Čehe na zgoraj in spodaj spravimo v zadrego; ali se to zgodi s spravo ali brez nje, to je postranska stvar.

Iz tega moremo sklepati, koliko važnost levičarji prisojajo tem obravnavam. Začnje dni so si celó šepetali na uho, da bode vlada na vsak način morala izpolniti Nemcem nekatere želje, tudi ko bi se razbile vse obravnave. Nemška levica, ki je vzela patent na ustavo, sicer že od nekdanj upa na nenadno jasno nebo od zgoraj, vendar tako odkrito, kakor sedaj, ni še povedala, da njena moč ni v zupanji volilcev, temveč pričakuje boljših časov od sreče.

Mi gojimo upanje, da zvezda nemško-liberalne stranke ne bode še tako hitro izšla; da pa se to ne zgodi, mora se desnica tesneje združiti, in to je zopet mogoče, ako vsaka frakcija dobí svoje pravice.

Staročehi ne smejo zamuditi niti minute pri delu. Mogoče je, da se vlada predrugači; če se to zgodi, gotovo ne na korist desnice. In ko bi se-

danja desnica tudi prišla v manjšino, imela bode zaslonbo v narodu, in ta zaslonba je več vredna od začasne zmage onih tihotapcev, ki celó zunaj države iščejo pomoči proti avstrijski vladi.

Položaj Galicije in Ogerske.

Pod tem naslovom piše Lvovska „Červonaja Rus“: „V poslednjih dnevih čitali smo v krakovskih časopisih, da je tamošnja policija prijela dva kmeta iz gorliškega okraja in tri Slovake, oziroma Rusine, iz saroškega komitata v Ogerski, namenjene v Ameriko. Pri preiskavi, ki se je za tem vršila, pokazalo se je, da izselniki niso imeli niti legitimacij, niti dosti potrebnega denarja za potne troške. Ogerski Rusini, ali (kakor jih je policija imenovala) Slovaki, izposodili so si nekoliko desetakov pri židih ter obljubili jim plačati po 30% od leta; a za varščino posojila pa so jim zastavili svoja zemljišča. Drugega dne potem prijela je policija neko židovko, katera je vodila tri kmete preko meje ter za to službo vzela od vsakega od njih 10 gld.

Iz tega fakta torej sledi, da prepričanja, kakoršna prihajajo iz sodne dvorane v Vadovicah, ne vplivajo niti malo na gališke kmete in na ogerske Rusine ali Slovake, kajti ljudje selé se v Ameriko kakor poprej, a to s pomočjo denarja, izposojenega si na visoke obresti.

Govoriti o vzrokih izselitve, bojimo se mi naravnost. Ako bi imeli pogumnih poslancev v državnem zboru, da bi oni izpovedali tam te vzroke, pa bi jih mogli mi za njimi ponoviti; toda pri sedanjih naših okoliščinah, ko se vsak fakt smatra za „podburzanie“ (vznenmirjenje) proti temu ali drugemu — ne usojamo si vzroke izselitve galiških in ogerskih prebivalcev v Ameriko podrobno razbirati; poleg tega pa so tudi ti vzroki znani vsakemu, ki je sledil in sledi za razmerami, vpeljanimi v poslednjih letih v Galiciji in severni Ogerski, koder je nastanjen ruski in slovaški narod.

Kot karakteristiko tega položaja navajamo fakt, priobčen pred jednim mesecem v poluuradnem „P. Lloyd“-u, konstatovan v javni seji članov odbora zemlinskega komitata, v katerem bivajo izključljivo ogerski Rusini.

V tej seji priznal je v svojem poročilu komitatu podžupan, da izselitev v Ameriko narašča neprestano ter pridobiva čedalje širje kroge. Po njegovih besedah se je meseca oktobra 1889. l. preselilo v Ameriko iz zemlinskega komitata 117 ljudi, a vrnilo se jih iz Amerike samó 24 oseb. Ministerstvo je naročilo na izselnike strogo paziti, toda tukaj ne pomaga nobena skrb, kajti — brezobzirno na razne stavljene zapreke — odpravljajo se ljudje po skritih potih v Ameriko.

Vzrok te izselitve vidi podžupan v pomanjkanju zaslužka in v visocih davkih, katere ogerski kmetje ne morejo pokriti s svojimi dohodki iz svoje pogorske zemlje. Mnogi kmetje so zadobženi pri židih ter morejo svoje dolgove plačati samó s prisluzkom v Ameriki. Kot dokaz navel je podžupan fakt, da se je javil pri njem pred nedavnim časom neki delavec ter zahteval zamejni potni list govoreč, da zaradi groznih opustošenj po nalivih vodâ in po suši ne more najti v domačiji dela. Dalje je omenil podžupan, da je v mnogih ogerskih komitatih po razširjenju gobčne kužne bolezni goved prebivalstvo, ki je imelo navadno svoje dohodke v živinoreji, nezmožno plačevati razne davke, katere pa finančna gospódka nikakor noče odpisati.

To poročilo madjarskega uradnika v ruskem komitatu ogerskih Rusinov more bolje nego vsak drug časopis pojasniti vzroke, ki sili ogerska kmete k selitvi v Ameriko, kateri žrtvujejo v to preselitev poslednji vinar, ki ga jim žid posodi v zastavo za zemljišče.

K temu treba pridodati, da izselniki, prihranivši si v Ameriki nekoliko sto goldinarjev prisluzka, plačajo navadno židovske dolgove, odkupijo

LISTEK.

Izpovedanja bivšega prostomisleca.

(Spisal Leo Taxil. Iz francoščine preložil Martin Žiljir.)

II.

Spačenost.

Saint-Louis. — Malo dejanje. — Louveteau. — Zadnja molitev. — Božji rop. — Moj prvi časnik. — Bistro oko profesorja.

Med počitnicami leta 1865 sem se ponesrečil. Padel sem z višave prvega nadstropja in se položil na levi nogi. Ko je prišel čas, da grem v šolo, nisem se mogel vrniti v Mongré. Tri mesece moral sem ležati v postelji, nogo uklenjeno med dve deski. Še-le o božiču sem shodil.

Močno sem se ohladil med svojim dolgim zdravljenjem. Pred vsem sem bil žalosten, premišljavač, da moji tovariši brez mene napredujejo v učenju tam doli v Ville-Franche. Čas tako nesrečno izgubljen ni se več vrnil.

V januariju 1866 še nisem bil popolnoma zdrav. Moja mati je silila, naj me pošljejo v kak marseillski kolegij, oče moj jej ni hotel nasprotovati.

Ravno se je ustanovljalo veliko vzgojevališče na zemlji samega škofa. Prelat marseillski, začetnik tega zavoda, bil je mgr. Cruice. Temeljni kamen vložil

je mgr. Dupanloup. Novi ustav dobil je ime katoliški kolegij sv. Ljudevita. Prebival sem v Saint-Louisu tri šolska leta. Prvo leto sem imel za profesorja g. duhovnika Girarda, o katerem se ne spominjam nobene reči, vredne, da jo zapišem. Drugo leto g. duhovnika Joueta, o katerem bom imel nekaj malega govoriti; tretje leto g. duhovnika Carbonnela, ki je slutil mojo bodočo brezbožnost.

V letih 1866 in 1867 dali so me v „srednji oddelek.“

Napredoval sem dobro, pridnosti pa je bilo malo; zelo premeten delal sem veliko preglavice našemu nadzorniku g. duhovniku Guigou-u, dobremu, skromnemu staremu mašniku.

Dobil sem, kakor rečeno, temeljit poduk v Mongrétu, in ko sem bil dejan v Saint-Louis, videl sem, da sem veliko pred gojenci svoje starosti, svojimi součenci. Ta prememba kolegija, izvedena v taci okoliščinah, vplivala je na-me slabo.

Poduk v razredu, kamor so me dejali, bil mi je večidel znan, ni torej bilo veliko zasluženje, če sem bil največkrat prvi v nalogah. Pri učenju dovršil sem svoje naloge brez težave in točno; dovršil sem v eni uri delo dveh ur, in ker nisem imel več opravka, ko so moji tovariši še preobračali slovarje, zabaval sem se, da je kakorkoli le čas minul.

Otdot izvira nepravilno razmerje, da me je moj profesor razglasil kot najboljšega vzgojenca v svojem

razredu, paznik pa je trdil, da sem najbolj „raztresen“ v njegovem oddelku. Pri razdelitvi plačil leta 1866 dobil sem množino daril; pa za lepo vedenje jih ni bilo mnogo.

To leto sem bil birman; prejel sem zakrament v izvrstnem razpoloženju. Moja porednost ni zmanjšala pobožnosti.

Dobro leto bil sem v razredu g. duhovnika Joueta. V mojem takratnem profesorju gorela je resnična krščanska gorečnost. Prinesel je iz Issouduna novo pobožnost: pobožnost do naše Gospe presvetega Srca. Iskreno je želel ustanoviti verski red: imel je najlepša svojstva apostolskega poklica.

Kader nam je razgrinjal svoje pobožne namere, zavrelo mu je v duši; kot učenik je pozabil svoje naloge. Izpremenil se je. Neka posebna navdušenost ga je unemala, da nam je govoril s korenito zgovornostjo.

Duhovnik Jouet mi je skazal čast ter me je izvolil za svojega pomočnika v kolegiju; imenoval me je za „prvega gorečnika“ med gojenci. — Neka otroška bratovščina ustanovila se je namreč v Saint-Louis-u med nekaterimi tovariši s potrjenjem višega g. duhovnika Magnana. Mi smo jo imenovali „la petite Oeuvre“ (malo dejanje). Vsak ud malega dejanja posvetil se je razširjanju pobožnosti do naše Gospe presvetega Srca. Želeli smo poskrbeti nekoliko za vzdrževanje misijonarjev v Issoudunu. V tem mestu

zastavljeno zemljo in vrnivši se v domačijo začnejo zopet svoje prejšnje gospodarstvo, katero na takóšen način ne pusté priti v židovske roké.

To znači, da Slovaki in ogerski Rusini, poznajoči svoj sedanji položaj, ne hoté prepustiti drugorodcem niti pedi svoje dosežanje zemlje, v močnem prepričanju, da pride čas, ko postanejo oni pravcati gospodarji v svojih bajtah, kadar v njih slovansko okence prisije lepše solnce.

Zaupajoč krepko v svojo boljšo bodočnost, Slovaki in ogerski Rusini ne strašijo se potovanja v Ameriko, niti težavnega tam jih čakajočega dela, kajti baš s tem trudom rešavajo slovansko zemljo, da ne prehaja v tuje, neslovanske roké, ter na takóšen način doprinašajo slovanskemu plemenu čast in uslugo.

Kdo bi si drznil trditi, da ni vse to sveta resnica?

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. januarja.

Notranje dežele.

Cesar bo na Dunaji ostal do 1. dne februarja, potem se pa preselil v Budimpešto, kamor bodete za njim prišli tudi cesarica in nadvojvodinja Marija Valerija, ako ostane v Budimpešti zdravstveno stanje povoljno.

Nadvojvoda Albreht je v drugič že za hripó zbolel. Prehitro je šel na ostri zrak.

Spravne obravnave. Člane te konferencije je cesar predvčeraj k dvornemu obedu povabil. Nasproti Riegru se je vladar izjavil, da z velikim zanimanjem zasleduje obravnave, katerim iz dna srca želi najboljšo vspehe. S pl. Plenerjem se je dlje časa o jezikovnem vprašanji razgovarjal. V razgovoru s poslancem Hallwichom je izrazil cesar nado, da bo položaj že jasen leta 1892, ko bo treba ponoviti trgovinske pogodbe. Sploh smatra gospodarstveno krizo nujnejšo, nego pa politično.

Delegacije bodo, kakor trdi „Budap. Corr.“, sklicane takoj potem, ko bo državnozbornsko zasedanje zaključeno; najbrže se bo to sredi maja zgodilo.

Avdičence. Cesar je predvčeraj sprejel ministerskega predsednika pl. Tiszó, za njim pa grofa Taaffeja. Kmalu potem se prišli k cesarju tudi skupni finančni minister Kallay in oba domobranska ministra Fejervary in grof Welsersheimb.

Razstava v Sarajevu. Pariški „Figaro“ pravi, da namerava Kallay tekom leta 1890 otvoriti v Sarajevu deželno razstavo, da tako ovrže lažnjive in dostikrat očito izmišljene govorce o zanemarjanju zasedenih dežel. Koliko je na tem resnice, ni nam še znano.

Vnanje države.

Srbija. „Srpska Nezavisnost“ je poročala, da sta srbska in črnogorska vlada sklenili posredovati z orožjem, ko bi Arnavtje še enkrat napadli samostan Dečani. Vladni krogi temu oporekajo, trdeč, da je belgrajska vlada le pozvala Turčijo, naj ukrene potrebno zoper roparstvo. Tudi ni res, da je „Nezavisnost“ Rističevó glasilo, kajti Ristič kot prvi regent sploh ne more biti v neposredni ali tudi posredni zvezi s protivladnim listom.

Bolgarija. „Pol. Corr.“ je sicer preklicala vest, da Turčija pripravlja okrožnico do velesil za-

rodila se je misel, kateri je posvetil duhovnik Jouet svoje življenje.

Najmanjši donesek na leto bil je en sold (2 kr. av. velj.). Eden mojih součencev Štefan Jouve, ki ni nikoli odstopil od pravega pota, in ki sedaj zavzema više mesto v južnem časnikarstvu, zložil je v prid malega dejanja, katerega gorečnik je bil tudi sam, nekaj vrstic. Dali smo jih natisniti na čelo listin nam doneskov. Njegov poziv na katoliško dobrodelnost se je začel tako:

En sold na leto, malo je,
In je veliko. Majhen vzrok
Učinek velik razprostré:
Tako začne se veletok.

In res smo se mnogo trudili, da bi naše početje dobro vspevalo. V naše hiše in v hiše naših prijateljev, in povsod, kjer smo imeli znanje, hodili smo ob prostem času razširjajoč svoje prizadevanje, nabirajoč brez prenehanja novih udov. Nič ni kazalo, da bom kdaj odpadel od cerkve in šel v službo njenih sovražnikov.

Med počitnicami peljal me je moj oče nekaterikrat ob nedeljah v „verski krog“ ali v čudovito „varstvo“, ustanovljeno od duhovnika Allemanda, da bi obvaroval posvetne sprijenosti mlade trgovske pomočnike. Gledal sem tu le dobre vzglede, povsod sem slišal le izveličavne svete. (Dalje sledi.)

radi bolgarskega posojila, toda ta vest vedno znova prihaja na površje. „Times“ pravijo, da manjka posebno pri državah mirovne zveze sporazumljenja gledé bolgarskega vprašanja. Anglija se zsradi važnejših zadev manj briga za Bolgare. Turčija bo zaradi tega razposlala okrožnico, opozarjajoč na napominano posojilo in sploh početje bolgarskih mogotcev. Dotična okrožnica sicer še ni gotova, predložili jo bodo pa sultanu že v kratkem, da jo potrdi.

Rusija. Povodom bližajočega se novega leta po ruskem koledarji izražajo skoro vsi listi svoje nazore o političnem delovanji in položaji. „Novoje Vremja“ vidi bodočnost v krasni zariji, „Svjet“ pa jako črnogledó sodi, češ, v tekočem letu se mora izvršiti velik prevrat v Evropi. „Res, da ne manjka splošnih mirovnih zatrdil.“ — pravi list, — „toda človek ne vé, koliko resničnost in važnost naj jim pripisujemo. Tudi Avstrija nima časa, da bi si privoščila počitek. V Bosni in Ercegovini vré od dné do dné huje. Posledica tem razmeram in neprestanemu oboroževanju je vse prej, nego zavarovani mir.“

Nemčija. Nemški cesar se je tudi ob novem letu izjavil. „Magdeb. Ztg.“ vé, da se je vladar večkrat oglasil: Politično obnebe še ni popolnoma jasno, vendar se bi pa združenim oblastim posrečilo, še več let vzdržati evropski mir. — Tudi italijanski kralj je neki nasproti odposlanstvu rekel, da je bil čas, v katerem bi niti za 14 dnij ne bil mogel jamčiti za mir; toda sedaj so evropske države mirnejše, ker Rusija ni več toliko razdražena zoper Nemčijo.

Belgija. Kakor pravijo, oborožiti namerava belgijski protisuženjsko društvo ekspedicijo, ki bo odšla v pokrajine ob Tanganjika-jezeru. — V charleroischem okraji je gubernator štrajkovce pregovoril, da se bodo takoj povrnili k delu, kakor hitro bodo delodajalci odjenjali pri delavski dóbi za eno uro. Delavski odposlanci so odstopili od tirjatve gledé plače ter v tem oziru stvar prepustili pravicoljubnosti svojih gospodarjev.

Francija. Minister bogočastja, Thévenet, zatrjuje v udanih mu listih, da je dosedaj le primeroma 300 duhovnikom ustavljena plača, in to v prvi vrsti zaradi tega, ker jih škofje niso hoteli premestiti, kakor je to tirjala vlada. Vlada ne more pustiti duhovnikov med narodom, kateri ščuvajo zoper vlado. Volk je tudi rekel, da mu je jagnje skalilo vodo.

Irska. V Dublinu bodo otvorili umetniški muzej. Dublinski mestni svét se je o tem posvetoval ter odklonil predlog, naj se povabi kraljica. Nacionalistiški člani so se izjavili, da bi tak potrjen predlog imel nekako politično lice, kakor da bi mestni zastop pritrjeval sedanji vladi, katero pa v resnici le obsoja.

Zanzibar. Emina paše odbor v Berlinu je od Deuharta iz Zanzibarija dobil brzojavko, da je v najnovejšem času dobil Petersova pisma iz Lamuja za odbor. Peters je na poti od Kenia-gorovja proti Baringo-jezeru. — Wissmann je dné 25. decembra utrjeno taborišče vstajnika Banaherija napadel, a je bil odbit. Drugi pot še-le, dné 5. t. m. je premagal protivnika. Na nemški strani je bilo vsega skupaj pet ubitih in osemnajst ranjencev.

Izvirni dopisi.

S Pohorja, 31. decembra. (Še enkrat o tožbah našega kmeta.) Častiti čitatelji „Slovenca“ še niso prečitali zadnjič poslanih tožeb naših, posebno o davku na pile (žage), — kar nam doide dne 23. dec. radostna vest od dr. Jan. Srneca iz Maribora, da je c. kr. upravno sodišče na Dunaji uslišalo in za pravične spoznalo naše po njem narejene pritožbe gledé obdačenja žag ter s tem ovrгло vse naredbe c. kr. finančnega ravnateljstva v Gradci in njemu podložnih organov. Ni mogoče popisati veselja kmetov vsled te rešitve njih pritožeb, posebno še, ko pomislijo na strogost, s katero se je vže dvakrat iztirjal ta davek. Ravno so tukajšnje oblasti poslale kmetom neko „poizvedovanje“, kako visoko bi nastavile zraven pridobninskega še dohodninski davek od žag, kateri bi utegnil kedaj jako visoko narasti in najbolj težiti kmete, če se pomisli, da bi od glavnega pridelka — lesa se računil „čisti dohodek“, od katerega bi izvirali gotovi odstotki kot davek, kar bi bilo najlažje rečeno drugi zemljiški davek, — ko dospé k nam omenjeni odlok in vso to nesrečo zabrani! — Kmetje se še nádejajo, da se jim bo krivično iztirjani davek od dveh let zdaj povrnil, oziroma pri zemljiškem davku vračunal, kar bodo tirjali pri davkarijah.

Kako pa je prišlo, da so oblasti začele tako siliti s tem davkom? Največ temu kriva je bila nevoščljivost nekaterih sosedov iz bližnjega Št. Lovrenca. Ti in kmetje v Rušah so ta davek še precej dolgo plačevali in to večinoma — ker so ga radovoljno prevzeli, ne pomislivši, kako jim utegne še presedati, koliko pa težiti njihove naslednike. Kmetje v Rušah so imeli tožbo z lastnikom steklarne zavoljo pravice do vode. Posesnik steklarne je dejal: Jaz

plačujem davek od svoje obrtnije, zato imam prvo pravico do vode, in brž na to so kmetje lahkomišljeno sami zahtevali pridobninske liste, samo da obdržé pravico do vode. Mislim, da je bilo to neprevidno, ker pravica se ne naslanja samo na to, kdo plačuje več davka itd., temveč ima večkrat svoj vir v zastaranji in drugih okoliščinah. Ne vem, so li oni v Št. Lovrencu iz enakega vzroka to breme prevzeli, le to mi je znano, da se niso mnogo potrudili, da bi se postavnim potom ga ubranili, kakor so storile druge občine kot: Ribnica-Hudikot, Janževirh-Arlica, Vuhred, Vuzenice, Sv. Anton in še več na severnem Pohorji. Te so vsakikrat ponujane jim póle vrnilé nazaj s tehtnimi izgovori in tako se do zadnjih par let davku ubranile. Sedaj pa je neki tržan v Št. Lovrencu (nemškutar in liberalce od glave do petá) to reč sprožil pri kmetijski podružnici v Mariboru, češ: ako plačujemo mi, naj še oni, in takó stvar spravil v tir. Radovedni smo, bodo li on in njegovi tovariši še za naprej plačevali, ko vidijo, da ga plačujejo radovoljno, — če ne bodo se tudi poslužili pomočkov od nas izvojevanih. Hvala nepozabna pa ostane v naših sreih g. dr. Jan. Srnecu, kateri se je izkušen v takih rečeh lotil od prave strani, da je rešil nas pohorske kmete velike nesreče — krivičnega davka, ki bi nas in naše naslednike stiskal morda — na veke!

Kmetom po drugod pa bodi to v ravnilo: ako pridejo v enake okoliščine, naj pa še ne zgubé upanja, če s svojimi pritožbami propadejo pri nižjih inštancah, temveč naj poiščejo spretnega odvetnika, kateri celo reč izroči v pretres najvišjemu sodišču na Dunaji, kajti marsikdo si je še-le ondi izvojeval pravico. Seveda v dvomljivih rečeh in domišljenih pravicah ne svetujem jim tega koraka, ki bi le izdatno jim pomnožil stroške.

Sedaj, ko je glavna krivica priznana in bode v kratkem odpravljena, sedaj upamo še tudi obresti ostalih dveh deželnozbornskih bremen otresti se, zadnjič že omenjenih, deželne zavarovalnice in okrajnih bolnišnic, da bi svojih perut ne raztezale tudi po naših delavcih v žagah. Kajti če niso, kakor je razsodilo najvišje sodišče, naše priproste žage, ki domač les režejo (izvzeto je, če se les prej kupi in žaga ima v najemu), nobena obrtnija, temveč le pomoček pri kmetijstvu, tako so tudi žagarji le navadni kmetski delavci, kar so v resnici, bodi si gledé dela kakor plačila. Zelo krivično pa je, devati jih v vrsto z raznimi tovarniškimi delavci, rudokopi, delavci pri ladjedelnicah in drugih velikih ter nevarnih obrtnijah. Ondi je celo drugačen zaslužek, pa tudi bolj nevarno delo. Dalje skrbi za zbolele in onemogle kmetske delavce že tako družinska postava, ki veleva kmetu, da bolnega nekaj časa brani, dočim tacega obrtnik kmalu odpravi. Torej sklep vsemu je, da je tudi krivica tirjati od navadnega kmetskega delavca doneskov v dež. zavarovalnico in okrajne bolnišnice, kajti podpore od ondi bodo uživali večinoma le delavci tovarn. (Iz izkušnje to vemo že pri okr. bolnišnicah.)

Dalje zdi se nam tudi krivica tirjati te doneske iz rok gospodarja-kmeta, kateri in županstva naj bi bili vselej — klešče, kadar je treba kaj izvršiti. Ob enem se nam tudi odveč zdi sila takih „plačilnih nalog“, češ: če se po prejemu lista v treh dneh plačilo ne izplača, iztirjalo se bo ekzekutivnim potom itd. Skratka moramo reči, kakor je nam neprikladen namen teh postav, ki nam le bremena nalaga, — enako zoprna nam je njih izvršitev; — sploh vse je narejeno po kopitu nemških liberalcev, kateri za kmeta nikdar kaj koristnega ne bodo sklenili.

Pohorski.

Iz Prage, dné 1. januarja. (Spravna posvetovanja na Dunaji. — Vdova Fürchtgoth-Tovačovskega. — Razne vesti.) [Konec.] Pri vsem tem spravnem gibanji je važna ta okoliščina, da nemško-liberalni listi na celi črti kažejo neko miroljubnost in pomirljivost, ki jim je bila doslej popolnem tuja. To dela baš tak vtis, kakor bi se vse to dogajalo vsled nekega tajnega, močnega povelja; govore celo, da je to osebna želja presvetlega cesarja. Vrh tega pa ti listi izjavljajo neko zaupanje in samozavest gledé teh poravnáv, kakor bi Nemci imeli že v žepu vse izpolnjene zahteve svoje, katere so proglašali za „conditio sine qua non“.

Grof Taaffe pa vé istotako, kakor Čehi, da ni za Avstrijo bolj nevarnejšega, nego če bi se ustreglo onim življenju na severnem Českem, ki sejejo nezadovoljstvo, ter bi bile spolnjene njihove najskrajnejše želje. Take sprave pa Bog obvaruj Avstrijo!

Žalostno je pa v tej važni zadevi zopet stališče „Národ. Listov“. Gledé minulosti tega lista soditi bi človek mislil, da mu ni na svetu dražjega, nego pomirjenje Nemcev s Čehi. Toda ta list piše danes: Zmagal je Plener! Živel nemški državni jezik, po vodi je ravnopravnost! Če bi bila to istina, potem je pač naravno, da se zopet vrnejo Mladočehi k narodni slogi v češki tabor ter pomnože češke voje zoper nemške napade!

Pevska društva češko-slovanska pozivlje pevski krog „Tovačovský“ v tukajšnjih listih ter prosi podpore za staro sivolaso vdovo po pokojnem skladatelji Fürchtgoth - Tovačovskem. Ta sedemdesetletna gospa trpi že dlje časa neozdravljivo naduho in veliko bēdo ter je odkazana samo na nekatere dobrotnike. Podpirajo jo sicer na Dunaji živeče rojakinje Švicarke, dunajsko slovansko pevsko društvo, ter društvo „Tovačovský“ tu v Pragi. Toda vse to ji ne zadostuje za stanovanje in druge potrebe. Oziraje se na zasluge Tovačovskega kot skladatelja narodnih napevov, zlasti važnih v šestdesetih letih, in kot ustanovnika in ravnatelja slovanskega pevskega društva na Dunaji, kojemu je žrtvoval tudi nádejo na dobro gmotno stanje, pozivlje torej društvo „Tovačovský“ vsa slovanska pevška društva, tudi slovenska in čitalnice po Slovenskem, pri kojih je ime Tovačovský na dobrem glasu, naj skupno podpirajo ubogo starko. Darove vsprejema blagajničar „Tovačovskega“, g. Fr. Balke, urar v Poříčski ulici št. 11, tu.

Minolo soboto je imel naš deželni odbor sejo, v koji je najvišji deželni maršal, knez Jurij Lobkovic, spravil na dnevni vspeled došle peticije, naj se na muzejem poslopji vzdá ploča s Husovim imenom. Z ozirom na te peticije sklenil je torej deželni odbor, da se bode vzdá ploča z imenom Husovim na pročelji novega muzeja. Toda bojim se, da bi takoj na početku novega leta ne navstal med temi šestinsedemdesetimi odlihnjaki, kojih imena na pločicah že krasé pročelje novega muzeja, važen prepír: kdo izmed njih se bode umaknil Janu Husu? Vseh prostorov za pločice je šestinsedemdeset, in vse so že vzdane.

Deželna banka naša (ravnatelj g. dr. Mattuš) je razpisala pred jednim mesecem natečaj na šest uradniških služeb. Do 31. decembra m. l. došlo je ravnateljstvu skoro 1500 (!) prošenj. To je znamenje dōbe! Ravnateljstvo bode imelo mnogo truda, predno bode prečitalo vse prošnje, v koje gotovo stavi tako ogromno število zmožnih ljudi vse svoje nádeje.

Nadležna hripa se je tudi tu pojavila po bolnišnicah in zasebnih hišah; v bolnišnici milosrēnih bratov ležé vsi bratje. Zdravniki svetujejo toplo obuválo in tečno hrano. Hripa napáde zlasti one osebe, ki imajo opraviti po noči v službi, ali pa hodijo navadno pozno domov, — od ponočevanja.

Iz Šmarija pri Gorici, 30. decembra. Zahvaliti se moramo Bogu, da nam je dal tudi nam Slovincem dar uma, tako, da se tudi med nami najdejo umetniki, ki prekosijo najimennitnejše mojstre. Tako je rekel naš č. g. župnik dné 22. t. m., ko je blagoslovil nove orglje, katere sta nam izdelala naša vrla orgljarja brata Zupana iz Kamne Gorice na Gorenjskem.

Orglje imajo 7 pevajočih in 5 kolektivnih spremenov. 1. Principal 8'. 2. Gámshorn 4'. 3. Geddeckt 8'. 4. Viola di Gamba 8'. 5. Flute dolce 4'. 6. Mixtur 2'—2²/₃'. 7. Subbass 16'. Kolektivniki: 8. Oktavenkoppel, ki od sredi klavijature veže gori in doli vse oktave. 9. Pedalkoppel. 10. Mezzo-Forte. 11. Piano, ki odbije glas orgljam do najmanjše tiho. 12. Forte, ki spravi glas orgelj do skrajne moči. Lice orgljam je po licu cerkve, z arabeskami in liro okrašeno, tako da dela kaj prijeten vtis na oko. Igralnik je spredaj zeló ukusno izdelan ter meri 54 tipk v manualu in 24 v pedalu. Orglje so, kakor vse druge Zupanove, izdelane po najnovejši metodi.

Mehanika je tako izpeljana, da ne dela niti najmanjšega ropota. Sapnik je na stožce; meh pa na dnu orgelj ter tako lehek, da ga lahko vsak otrok brez težave goni.

Ni mi potreba posebej priporočati vrla mojstra, ker delo samo ju hvali in priporočá. Naše orglje so v devetih letih petindvajseto delo Zupanovih rok in tú na Goriškem že osme iste tvrdke. Torej se vidi, koliko zaupanje vživata brata Zupana.

Slovstvo.

Odgovor oceni XXIII. letnika Drobtnic.

Drobnogled ali mikroskop je za prirodoslovca zeló potrebno orodje: ako pa neizvedenec ne vé, kolikokrat poveča, kaj se v istini vidi s tem orodjem, kako je opazovani del združen z drugimi deli, zmoti ga drobnogled kaj lahko. Enako je tudi s kritiko. Kritika je potrebna v slovstvu, in pisatelj se sme veseliti, ako se mu je odzval dober kritik. Toda kritik imej pred očmi enako dele, kakor celoto. In oni kritik se kaže mojstra, ki gleda pred vsem na duha kakega dela in na celoto, potem še le razdeli na posamezne oddelke svoje opazke. Sicer bi bil oni najboljši kritik, ki bi znal prav spretno in z bistrim očesom ujahati tú pa tam kako tiskovno napako, da bi jo potem kazal čitatelju: evo napakice!

Na to stran zahaja prevečkrat včeraj dotiskana kritika v našem listu. Naj mi odgovori oni, ki je čital „Drobtnice“ in pa kritiko: ali more kdo iz kritike posneti o lanskih „Drobtnicah“ pravo sodbo? In neprimerna dolgost ne samo ni mogla odpraviti te hibe, ampak jo povikšuje. Priznavam pa rad dober namen kritikov, za kar mu moram biti hvaležen. A ker se dotika ocena tudi mene kot urednika, in ker menda ne bodo vsi čitali „Drobtnic“, ki so čitali g. Balanta kritiko, moram tej splošni opazki dostaviti še nekaj posameznostij.

Kar piše g. kritik o prvih treh delih, lahko prezrem, ker se je nad enim samim spisom: „Naše nabožne pesmi“, zlila vsa nevolja njegova. In prav tú moram opozarjati g. kritika in pa čitatelja, da se kritika premalo ozira na duha in na namen tega spisa. Priznavam rad tudi sam, da so nekateri izrazi v omenjenem spisu dokaj ostri, a kdo pravi, da veljajo oni izrazi in da velja sodba — o vseh pesmih? Ako pravim n. pr.: „Ljudje so zeló čudni“, — ali se mora to obračati tudi na g. kritika? A da velja ona sodba o mnogih slovenskih nabožnih pesmih, to sem trdil kot urednik implicite s pisateljem onega sestavka, in to trdim tudi sedaj; kritika g. Balanta me ni spreobrnila. Vem in se veselim, da imamo tudi dobrih nabožnih pesmij nekaj: Bog daj, da bi čim dalje večje bilo njih število! Prav to željo je imel pisatelj onih vrstic: hotel je storiti nekaj malega, da bi se za pobožne pesmi veččaki in neveščaki bolj zanimali. Hvala Bogu, to je menda dosegel in to je dobro, naj se g. kritik nad tem slabim „revežem“ (!) še tako znaša. Hotel je pa tudi — na str. 299 to naznanja dovolj jasno — podati čitateljem „Drobtnic“ šopek nabožnih pesmij, ali bolje „mislij“, da bi si ž njimi vzbujali pobožna čustva. G. kritik méni, da „sploh ni treba še druge poprave“, ker so „visokočast. gg. Luka Jeran, Janez Bilc in Anton Dolinar že popravili besede za „Cecilijo“. Tako menim tudi jaz in tako méni pisatelj onega sestavka: pa, so-li v Ceciliji vse naše slovenske nabožne pesmi? Ali je torej z onim popravljanjem „že vse storjeno?“ Kako rad zasukava g. kritik vse na ono stran, da bi mogel potlačiti pisatelja, kaže prav to, kako je razlagal namen pisateljev. Kje pravi pisatelj, da hoče „Cecilijo“ popravljati, da hoče popravljati omenjene tri zaslužne gospode? To bi pač bila drznost in bi bilo čudno! Potem bi pač bilo treba vprašati, ali je vrednik videl ta rokopolis, ali ne. Menim pač, da takih kozlov dosedaj še nisem prevračal po polju slovenskega slovstva, da bi mi kak kritik smel kaj takega brez dovoljnega razloga na rovaš zapisati. A če so oni gospodje smeli in hoteli popravljati nekatere pesmi, zakaj bi ne smel drugih še kdo drugi —? Kako je g. pisatelj v „Drobtnicah“ izvrševal svojo nalogo, o tem ne sodim: ga. Balant in Resnicki sta dovolj sodila, to že mora resnično biti. Vendar si drznem nekoliko dvomiti o ga. Balanta merodajnosti v taki sodbi, kajti za molitvenike s pesmimi se mora še le potruditi do „prve pevke“.

Gosp. kritik je do podpisanega urednika prizanašljiv. On méni, da je urednik to „prezrl“, ako ni „drugih mislij“. Kot kritik bi moral vedeti, da malenkostij lahko prezre urednik in jih bode gotovo še mnogo prezrl, — dasi ne rad in vedoma, — a celega sestavka, celega odlomka ne sme prezreti in ga tudi tukaj ni prezrl. Ni treba, da bi se urednik vjemal v vseh rečéh s pisateljem, a v splošnih mislih se vendar mora, sicer se ne more dati natisniti knjigi na čelo. Ozir na to, „kako vsestransko deluje“ urednik, ne spada v kritiko. Pustite vendar že enkrat take opazke! „Križem deni roke, človek, molči,

kakor zaklet, in dobro ti bođe na slovenski zemlji!“ — to je menda moja zadnja uteha*).

Naposled še pisava! Ako se je g. kritik namenil pokazati vse malenkosti, po katerih se razlikuje pisava „Drobtnic“ od pisave g. Škrabca, potem je dosegel svoj namen. Ako pa drugačno mnenje dosedaj še ni prepovedano, potem je dovoljeno tudi uredniku, gibati se svobodno. O tiskovnih napakah neče g. ocenjevatelj ničesar vedeti in ponavlja vso svojo modrost iz gimnazije o razločku med „vsaj“ in „saj“. Mislil sem, da mi vsaj nekateri prisojajo peščico slovniškega znanja: g. kritik mi je to misel pobil. Treba bode, da prihodnjič dám ponatisniti svoja šolska spričevala. Zdi se mi pa, da bi nekoliko slovnice ne škodilo g. kritiku, da bi na pr. drugače sodil o pisavi „oznanjuje“ in „lažniv“.

Na to, kar piše g. Resnicki za nameček potrpežljivim čitateljem kritike, odgovarjam samo: Bati se menda ni, da bi mogli „rokodelcu“-pisatelju reči še kaj hujšega, nego ste rekli; a gotovo se tudi Vi ne bojite, da se bode on drznil odgovarjati Vam. Vsaj jaz odgovarjal ne bodem. Razloge sami najbolj veste.

Dr. France Lampe,
urednik „Drobtnic“.

* Sicer bode pa skrbel urednik, da se nad tem — gledé na „Drobtnice“ — ne bode mogel nikdo več spodtikati.

Dnevne novice.

(Na dunajskem vsenčilišči) je bil v petek, dné 3. t. m., promoviran doktorjem prava gospod Frančišek Vrečko, nečak pokojnega celjskega opata.

(Hripa,) ali kakor jo imenujejo s tujim imenom, influenza, širi se vedno bolj. Ta sicer ne ravno nevarna bolezen je velika nadloga v zasobnih hišah, še večja pa v zavodih kot v semenišču, alojzijevišču, v Mahrovem in Waldherrjevem zavodu. — V Pragi je za hripo zbolelo nad 10.000 ljudi. — V Zagrebu je bolnih na stotine oseb. Na Ogerskem so vojaške in meščanske bolnišnice prenapolnjene. Influenza se širi po Ameriki, osobito po severnih državah. — Znamenja te bolezni so: onemoglost, vročina, pri nekaterih osebah hud kašelj, slabosti v želodcu itd. Dobro sredstvo je lipov čaj in zoper tresliko „antipirinum“. Skrbeti je treba, da se bolnik spoti in potem ne prehladi. Ako pa se bolnik prehladi, je bolezen lahko nevarna, ker pridruži se ji pljučnica.

(Slika Valentina Vodnika.) Kakor smo že naznanili, pričel je g. S. Kočonda v Zagrebu izdávati hrvatske, srbske in slovenske slike. Te dni smo dobili sliko Valentina Vodnika, prvega našega pesnika in buditelja. Podoba je v resnici prav lepa. Vodnik ima uprte svoje oči v daljavo, dolgi rjavi lasje mu sezajo do rame, črno suknjo ogrinja temno-višnjev plašč, v rokah drži pesnik zaprto knjigo. Slikar Naglič na Dunaji je prav dobro pogodil glavo po modelu Ganglova, oprsje in roke pa je posnel po J. Šubicu. Slika, v lepem pozlačenem okvirju, je velika 63 + 79 cm. ter stoji z okvirjem samo 23 gld., v obrokih 25 gld. Slika je vredna, da si jo omislijo naše čitalnice in imovitejše hiše slovenske.

(Odbor ljubljanske čitalnice) je izvolil za predsednika g. dr. Karola viteza Bleiweisa, za podpredsednika g. dr. V. Gregoriča, za tajnika g. Evgena Laha, za blagajnika g. Fr. Kadilnika.

(Telovadno društvo „Sokol“) je imelo minoli ponedeljek občni zbor. Dohodkov je imelo društvo 1844 gld. 6 kr. Ker si je društvo za svojo petindvajsetletnico izposodilo pri „Sokolskem Domu“ 500 gld., znaša primanjkljaj 448 gld. V odbor so bili izvoljeni: kot starosta g. Ivan Hribar, podstarosta gosp. dr. Triller; kot odborniki gg. F. Skale, Filip Zupančič, F. Kersnik, Fr. Mulaček, J. Hanuš, dr. Tekavčič in J. Mejač.

(Glas izmed občinstva.) Sl. vredništvo! Sam sem skušil in slišal med občinstvom mnoge pritožbe, kako brezozirno sluge na tukajšnji glavni pošti in na kolodvoru južne železnice premetavajo razne pošiljatve, naj bodo že jestvine ali druge zdrobljive stvari. Prigodi se tudi, da n. pr. nalože težek zaboj na zajca ali drugo žival. Plačujoče občinstvo pač sme zahtevati, da poštno oskrbnništvo odpravi to razvado.

(Iz Gorenjega Grada) se nam poročá: Naše županstvo je občanom storilo veliko uslugo. Sredi trga smo namreč imeli velik rov, ki ni bil ravno trgu na lepoto. S pomočjo blagih prijateljev se je županstvu posrečilo, da je zasulo ta jarek. Na prejšnjem mestu je zasajen lep drevored. — Še nekaj.

Doslej je bila pri naših loveh navada, da ob nedeljah in praznikih niso hodili na lov. V zadnjem času pa je drugače. Svet se suče.

(Iz Št. Vida) pri Zatičini se nam poroča: Dne 31. decembra smo imeli občinsko volitev. Naš kandidat je bil g. Frančišek Kovač, učitelj in posestnik v Zatičini, ki je bil tudi izvoljen z 12 glasovi proti 10 zatiškim. Dosedanji triletni županijski upravitelj Frančišek Muli je našel več paragrafov, a niso mu pomagali na županski stol. Za prvega svetovalca je izvoljen g. Fr. Pajk, za drugega pa g. Stanko Pirnat, c. kr. notar v Zatičini.

(„Jezičnik“.) Naš neumorno delujoči profesor in častni kanonik, prečast. g. Josip Marn, je te dni izdal 27. letnik svojega „Jezičnika“ z naslovom „Svitoslav in Danica“. Na čelu ima zvezek lepo sliko prečast. g. kanonika Svitoslava Jerana, katerega obširno delovanje v prid slovenskega ljudstva pisatelj v tem letniku popisuje po svoji navadi točno in temeljito. V prihodnjih številkah objavimo obširnejšo oceno o „Jezičniku“ za leto 1889; danes le omenimo, da je nekaj zvezkov na prodaj v „Katoliški Bukvarni“ po 1 gld.

(Novomeski okrajni šolski svet) je imenoval gospo Koncilio iz Žužemberka na drugo učiteljsko mesto v Mirni Peči.

(Klub slovenskih biciklistov) priredi svoj društveni ples definitivno dne 25. t. m. Odbor se bode trudil, da bode letošnji ples v vsakem oziru vreden svojega prednika. Občne simpatije in blagi namen tega plesa osigurajo klubu izvrsten uspeh. Vabila pričela se bodo razpošiljati v teku prihodnjega tedna. — Čisti dohodek je namenjen ljudski in dijaški kuhinji.

Raznoterosti.

— Nova puška. Iz Peterburga se poroča, da je neki orožar nedavno izročil ruski vojni upravi model nove puške repetirke. Kaliber je jako majhen, strele nese daleč s toliko močjo, da kroglja prebije vsako kost in usmrti takoj človeka.

— Henrik Gladstone, drugi sin osemdesetletnega državnika in trgovca v Indiji, poročil se bode koncem tega meseca z gospico Maud Rendel. Poročil ga bode njegov brat Štefan, rektor v Hawardenu.

Reka Pad je izstopila ter razrušila nasip pri Mezzaninu. Podrlo se je deset hiš.

— Nasledek polemike. Iz Novega Sada dohaja žalostna vest, da je na tamošnjem kolodvoru vrednik radikalne „Zastave“, Jaša Tomić, psoval bivšega državnega poslanca in lastnika liberalnega „Branika“, Mihaela Dimitrijevića. Prepirlca sta se sprla in Tomić je večkrat in s tako silo sunil z bodalcem svojega nasprotnika, da je ta v kratkih minutah umrl. Nesrečni Dimitrijević je namreč večkrat v „Braniku“ očital Tomiću, da je bil na Dunaji kot dijak anarhist in pozneje socijalist, sovražil dr. Miletića, pa se vendar oženil z njegovo hčerjo, da je dobil v roko list „Zastavo“. Nasledek polemike je žalostna smrt. Tomića so takoj zaprli.

— Proti novoletnim voščilom izmislili so si uradniki pri višjih uradih v Berlinu praktično sredstvo. Nekaj dni pred novim letom namreč kroži po vseh uradih počenski od najvišjega šefa do najnižjega asesorja pola z napisom: „Podpisani gospodje si voščijo veselo novo leto!“ Posnemanja vredno!

— Lastovke čez zimo. V Zamdorfu na Bavarskem prezimujete v hlevu posestnika Obermaierja dve lastovki, ki ste že lansko zimo ostali v istem hlevu.

Telegrami.

Dunaj, 7. januarija. V današnji četrti seji pravne konferencije so posvetovanje o šolskem vprašanju nadaljevali. Grof Clam-Martinic in dr. Mattuš zaradi bolehnosti nista bila navzoča, minister Bacquehem pa je odšel v Prago k pogrebu kneza Auersperga. Prihodnja seja jutri ob polu osmi uri.

Dunaj, 8. januarija. Pravosodni minister je mestnega kapelana v Ljubljani, Antona

Žlogarja, imenoval za duhovnega pastirja ljubljanske moške kaznilnice.

Trst, 7. januarija. Zaradi razširjene hripe je namestništvo zaukazalo, naj se za več dni zapró šole.

Berolin, 7. januarija. Cesarica-vdova Avgusta je ob polu 5. uri popoldne umrla.

Berolin, 8. januarija. Cesarica vdova Avgusta je mirno umrla. Navzoči so bili velečanstvi, veliki vojvoda, velika vojvodinja badenska in člani cesarske hiše. Potem, ko je bila mrtva, pokleknili so vsi prisotni, Kögel pa je opravil molitev in blagoslov. Ob 8. uri zvečer je bilo v mrtvaški sobi vpricho velečanstev duhovno opravilo. Celi dan je narod stal krog palače. Gledališča so zaprta. Vsi nemški in tuji dvori so še včeraj sočutje naznanili.

Madrid, 8. januarija. Vsled težav pri sestavi ministerstva je Sagasta kraljici dal ostavko ter jej priporočil, naj se posvetuje z zborničnim predsednikom in vodji strank.

Umrli so:

2. januarija. Rudolf Jurkovic, pismonošev sin, 1 mesec, Ulice na Grad 11, božjast.

3. januarija. Andrej Kladnik, tesar, 68 let, sv. Petra cesta št. 13, vsled raka. — Marija Jesenko, zasobnica, 78 let, Kravja dolina 11, marasmus.

4. januarija. Anton Mair, mlinar, 48 let, Poljanski nasip št. 50, pljučnica. — Karol Keil, umirovljeni višji štabni zdravnik, 68 let, v vojaški bolnišnici, za pljučnico. — Jurij Čik, hišni posestnik, 59 let, Žabjak 12, spridenje jeter. — Hermina Prepeluh, tesarjeva hči, 1 mes, Poljanski nasip 26, katar v želodcu in črevih.

5. januarija. Marija Pichler, mestna uboga, 53 let, Karlovska cesta 7, carcinoma uteri. — Ana Podgornik, gozdnega sluge vdova, 90 let, Dolge ulice 3, oslabiljenje. — Ana Avi, izvoščkova vdova, 79 let, Gospodske ulice 9, marasmus.

6. januarija. Leopoldina Kral, delavčeva hči, 2 leti, Streliške ulice 11, scrophulose.

V bolnišnici:

1. januarija. Matija Urh, kovač, 67 let, vodenica.

2. januarija. Marija Avbel, delavka, 65 let, kronični črvesni katar. — Jože Košir, gostač, 79 let, pljučnica. — Jakob Serškanski, gostač, 70 let, pljučnica. — Ivan Leben, gostač, 71 let, marasmus.

3. januarija. Fran Petaus, ključarski pomočnik, 26, l. jetika. — Marija Poderžaj, delavčeva žena, 39 let, kostna bolezen.

4. januarija. Franc Frelj, gostač, 66 let, vodenica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokričina na 24 ur v 1000
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	754.9	-4.6	brezv.	megla	
7. u. pop.	753.9	-3.2	"	"	0.40
9. u. zveč.	753.4	-5.6	"	"	megla

Srednja temperatura -4.5°, za 1.9° pod normalom.

Katoliška tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczyja, deželna lekarna, Sackstrasse.

Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczyja, „pri sv. Francišku“ (ob enem kemična tovarna) V., Hundstürmerstr. 113.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczyja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse št. 30.

Dunaj: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzkyplatz št. 17.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

8. januarija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	86	gld.	80	kr.
Srebrna " 5% " 100 " 16 % "	87	"	30	"
5% avstr. zlata renta, davka prosta	109	"	70	"
Papirna renta, davka prosta	101	"	60	"
Akcije avstr.-ogerske banke	927	"	—	"
Kreditne akcije	324	"	25	"
London	117	"	55	"
Srebro	—	"	—	"
Francoski napoleon.	9	"	32	"
Cesariski cekini	5	"	56	"
Nemške marke	57	"	50	"

Tržne cene v Ljubljani

dne 8. januarija.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, hktl.	6	66	Špeh povejen, kgr.	—	68
Rež,	5	—	Surovo maslo,	—	90
Ječmen,	4	55	Jajce, jedno	—	3
Oves,	3	10	Mleko, liter	—	3
Ajda,	5	—	Goveje meso, kgr.	—	56
Proso,	5	30	Telečje	—	60
Koruza,	4	66	Svinjsko	—	56
Krompir,	3	03	Koštrunovo	—	32
Leča,	11	—	Pišanec	—	35
Grah,	10	—	Golob	—	18
Fizol,	8	—	Seno, 100 kgr.	—	32
Maslo, kgr.	1	—	Slama,	—	2 50
Mast,	70	—	Drva trda, 4 mtr.	—	20
Špeh svež,	54	—	" mehka,	—	35

Službo organista in cerkvenika

želi precej nastopiti. (3-1)

Natančneje pové M. V. P. Jesenice, Gorenjsko.

Proti sušečim boleznim, jetiki, škrofeljnom (bramorjem), bramorjastim boleznim kostij, krvici ali angleški bolezni in kožnim spuščajem ga ni boljšega sredstva, kot je ribje olje s katranom lekarja Piccoli-ja v Ljubljani. Steklenica 80 kr. Vnanja naročila izvršujejo se z obratno pošto. (5)

Ivan Kregar,

izdelovalec cerkvenega orodja in posode
Rimska cesta št. 11, Ljubljana,

naznanja prečast. duhovščini in sl. občinstvu, da je otvoril

pasarsko delalnico

ter se priporoča v izdelovanje najraznovrstnejšega cerkvenega orodja, kakor: monštranc, obojev, kelihov, tabernakelnov, svečnikov, lestencev (lustr) itd., katero obljubi izvršiti po najnovejši obliki, po poslanih vzorih ali lastnem načrtu poštno, lično, trpežno in po najnižji ceni.

Sprejemlje tudi staro orodje v popravo in prenovljenje, posebej v ozlatje in v ognji. (2)

Lustrirani ceniki so zastojni in franko na razpolago.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE
prodaja in razpošilja **PAVEL SEEMANN** v Ljubljani.